



Polska bibliografia antyku chrześcijańskiego 2022 Z uzupełnieniami za rok 2021

Ks. Adam Pawlak¹

Działy tematyczne

1. Prace zbiorowe (antologie tekstów i opracowania)
2. Bibliografie i problemy metodologiczne
3. Prace ogólne, historie literatury
4. Historia wspólnot, instytucji, okresów historycznych, regionów
5. Historia doktryn (teologia i filozofia)
6. Liturgia
7. Hagiografia, monastycyzm i historia duchowości
8. Archeologia i historia sztuki
9. Biblia
 - 9.1. Apokryfy
 - 9.2. Gnostycyzm
10. Patrystyka i średniowiecze (łacińskie i bizantyńskie)
 - 10.1. Przekłady
 - 10.2. Opracowania
11. Autorzy
12. Recenzje, omówienia
13. Sprawozdania
14. Wybrane publikacje z zakresu kultury klasycznej
 - 14.1. Przekłady
 - 14.2. Opracowania

¹ Ks. Adam Pawlak, Wydział Teologii, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Lublin; e-mail: xapawlak@gmail.com; ORCID: 0000-0001-9816-4414.

1. Prace zbiorowe (antologie tekstów i opracowania)

Lectio divina w tekstach monastycznych, Kraków: Tyniec, 2022.

Nowy słownik wczesnochrześcijańskiego piśmiennictwa, red. M. Starowieyski – J.M. Szymusiak – W. Stawiszyński, Poznań: Święty Wojciech, 2022 (wyd. 2, przepracowane i uzupełnione).

Religia i władza w późnym antyku i we wczesnym średniowieczu, red. I. Milewski – M. Wojcieszak, Christianitas Antiqua 9, Gdańsk: Wyd. UG, 2021.

The Bible in the Patristic Period, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021.

2. Bibliografie i problemy metodologiczne

Degórski B., *Prefazione*, w: A. Filić, *Sant'Ilarione, „nudo e armato in Cristo”*. *Concordanze bibliche della „Vita S. Hilarionis” di san Girolamo*, Monographia 5, Zagreb: Università di Zagabria, Facoltà di Teologia Cattolica, 2022, s. 9-11.

Gołda A. – Tałuc K., *Międzynarodowa współpraca publikacyjna patrologów na przykładzie analizy korespondencji ks. profesora Wincentego Myszora z Archiwum Archidiecezjalnego w Katowicach*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 413-438.

Gołda A., *Habilitacja ks. Profesora Wincentego Myszora na podstawie dokumentacji Archiwum Archidiecezjalnego w Katowicach*, „Biografistyka Pedagogiczna” 7/1 (2022) s. 83-105.

Skowronek M. – Lis-Wielgosz I. – Petrov I.N. – Stradomski J. – Kawecka A., *Komentowana bibliografia polskich przekładów piśmiennictwa kręgu „Slavia Orthodoxa”*, Series Ceranea 7, Łódź: Wyd. UŁ, 2021.

Stawiszyński W., *Polska bibliografia antyku chrześcijańskiego, 2021. Z uzupełnieniami za rok 2020*, „Vox Patrum” 82 (2022) s. 381-402.

Suski A., *Bibliografia do apokryfu „Józef i Asenet”*, „Vox Patrum” 82 (2022) s. 349-374.

Wysocki M., *Wykaz prac dyplomowych z antyku chrześcijańskiego ukończonych w polskich ośrodkach naukowych w latach 2020-2021*, „Vox Patrum” 82 (2022) s. 375-380.

3. Prace ogólne, historie literatury

Banasiak D., *Pedagogia Ojców Kościoła w ujęciu Siergieja Awierincewa. Z zagadnień recepcji chrześcijańskiego antyku we współczesnym pisarstwie rosyjskim*, „Vox Patrum” 81 (2022) s. 111-126.

- Bernet A., *Chrześcijananie w Cesarstwie Rzymskim. Od prześladowań po nawrócenie. I-IV wiek*, tł. P. Tylus, b.m.w.: Andegavenum, 2022.
- Gacia T., „*Latinitas curialis*” na przykładzie „*Epistulae gratulatoriae*” Benedykta XVI. Przybliżenia leksykalne i stylistyczne, „*Vox Patrum*” 83 (2022) s. 439-456.
- Jastrzębski B. – Jastrzębski J., *Samotność i wspólnota, czyli sztuka życia w późnej starożytności (teoria i praktyka I-V w.)*, Kraków: Universitas, 2022.
- Kutkiewicz J., *Historiografia filozofii w starożytności*, cz. 1: *Od najwcześniejszych źródeł do Platona*, „*Studia z Historii Filozofii*” 13/4 (2022) s. 87-111.
- Majewski P., *Mantykorą. Wczesna historia encyklopedii*, Warszawa: Wydawnictwa UW, 2022.
- Wojciechowski M., *Początki Kościoła*, Kraków: Petrus, 2022.
- Wysocki M., *Chrześcijananie epoki patrystycznej wobec świata przyrody (IV Międzynarodowa Konferencja Patrystyczna, KUL, Lublin, 18-20.10.2022)*, „*Vox Patrum*” 84 (2022) s. 211-214.

4. Historia wspólnot, instytucji, okresów historycznych, regionów

- Adamczewski K.K., *Biblijne i rzymskie korzenie procesowej zasady „testis unus testis nullus”*, Lublin: Wyd. KUL, 2022.
- Burckhardt J., *Czasy Konstantyna Wielkiego*, tł. P. Hertz, Rodowody Cywilizacji, Warszawa: PIW, 2022 (wznowienie).
- Cecota B., *Could a Caliph Be Virtuous? Selected Aspects of the Image of Muslim Rulers in the „Chronography” of Theophanes the Confessor (Czy kalif mógł być cnotliwy? Wybrane aspekty wizerunku władców muzułmańskich w „Chronografii” Teofanosa Wyznawcy)*, „*Vox Patrum*” 84 (2022) s. 79-92.
- Cecota B., *Islam, Arabowie i wizerunek kalifów w przekazach „Chronografii” Teofanosa Wyznawcy*, *Byzantina Lodziensia* 43, Łódź: Wyd. UŁ, 2022.
- Cecota B., *The Portrayal of Abbasid Rulers in „Chronography” of Theophanes the Confessor*, „*Studia Ceranea*” 12 (2022) s. 339-350.
- Czyżewski B.S., *Struktura organizacyjna klasztoru tarnateńskiego*, „*Vox Patrum*” 83 (2022) s. 271-284.
- Drzyżdżyk S. – Gilski M., *Problematyka dziecka w debatach Soboru Nicejskiego II*, „*Teologia i człowiek*” 60/4 (2022) s. 127-142.
- Dudziak D., *Wychowanie duchownych do podjęcia posługi misyjnej według papieża Grzegorza Wielkiego*, w: *Wybrane aspekty formacji chrześcijańskiej*, red. D. Kiełb – M. Powęska, Rzeszów: Bonus Liber, 2022, s. 69-84.
- Głowa A., „*Odnawia się młodość twoja jak orla*” (*Ps 103[102], 5*). *Motyw orla z krzyżem w dziobie na późnoantycznej tkaninie z Egiptu w kolekcji Władysława Czartoryskiego*, „*Vox Patrum*” 83 (2022) s. 343-366.

- Grotowski P.Ł., *The Lost Cameo, the Vanished Statue of the Emperor and Constantine as a New Alexander (Zaginiona kamea, nieistniejący posąg cesarza i Konstantyn jako Nowy Aleksander)*, „Vox Patrum” 84 (2022) s. 141-178.
- Kochanek P., *Ślady biblijnej, świętej Północy i antycznej Hyperborei w literaturze patrystycznej i średniowiecznej*, „Vox Patrum” 81 (2022) s. 31-64.
- Kompa A., *Gnesioi filoi: George Syncellus and Theophanes the Confessor – Addenda*, „Studia Ceranea” 12 (2022) s. 599-632.
- Leszka M.J. – Wierzbński S., *Komes Marcellin, „vir clarissimus”. Historyk i jego dzieło*, *Byzantina Lodziensia* 45, Łódź: Wyd. UŁ, 2022.
- Leszka M.J., *Marcellinus Comes on Emperor Anastasius A Handful of Remarks*, „Studia Ceranea” 12 (2022) s. 689-698.
- Ludewicz M., *„Formacja do papieżstwa”. Droga na Stolicę Piotrową w wybranych żywotach biskupów Rzymu z VIII-IX w. zawartych w „Liber Pontificalis”*, w: *Wybrane aspekty formacji chrześcijańskiej*, red. D. Kiełb – M. Powęska, Rzeszów: Bonus Liber, 2022, s. 103-126.
- Łukaszczyk M., *Początki bazyliki św. Jana na Lateranie (313-455 n.e.)*, „Studia Elbląskie” 22 (2021) s. 207-216.
- Marinow K., *Τέρνοβοϋς, ἐν ἧ τὰ βασιλεία ἦν τῶν Βουλγάρων: the Role of the Bulgarian Capital City According to Ρωμαϊκὴ ἱστορία by Nikephoros Gregoras*, „Studia Ceranea” 12 (2022) s. 135-157.
- Mich K., *To, co martwe, przemawia. Chrześcijaństwo w Nubii w okresie od VI do XVI wieku*, Warszawa: Wyd. UKSW, 2022.
- Mrugalski D., *Between Ontologisation and Apophaticism: On the Philosophical Interpretation of Exodus 3:14 in the Alexandrian Tradition (1st-3rd Century AD)*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, *Studia Patristica* 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 1-12.
- Nabywaniec S., *Od chrystianizacji do protestantyzacji Islandii*, w: *W świecie bogów, ludzi i zwierząt. Studia ofiarowane Profesorowi Leszkowi Pawłowi Słupeckiemu*, red. M. Dzik – R. Gogosz – J. Morawiec – L. Poniewozik, Rzeszów: Wyd. UR, 2022, s. 203-229.
- Paine L., *Morze i cywilizacja. Morskie dzieje świata*, tł. J. Mastalerz – K. Michałowicz – D. Skotarek, *Rodowody Cywilizacji*, Warszawa: PIW, 2022.
- Pająkowska-Bouallegui A., *Konstantyn Wielki w „Cesarzach” Juliana Apostaty*, w: *Religia i władza w późnym antyku i we wczesnym średniowieczu*, red. I. Milewski – M. Wojcieszak, *Christianitas antiqua* 9, Gdańsk: Wyd. UG, 2021, s. 11-22.
- Sarris P., *Bizancjum*, tł. A. Kompa, *Krótkie Wprowadzenie* 31, Łódź: Wyd. UŁ, 2022.
- Sikora A.R., *Patmos. Wyspa św. Jana. Miejsca na Patmos związane z Apostołem, znane z tradycji spisanych i ustnych*, *Biblioteka Szkoły Dabar* 3, Rzeszów: Bonus Liber, 2021.
- Sołga P., *Starożytny Egipt w dobie chrześcijańskiej*, „Meander” 77 (2022) s. 181-186.
- Śrutwa J., *Kościół w epoce Wędrówek Ludów*, t. 2: *Kościół u progu średniowiecza*, Lublin: TN KUL, 2022.

- Widok N., *Pielgrzymowanie Drogami Jakubowymi w diecezji opolskiej*, w: *Patrimonium Ecclesiae Christi tradere. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu biskupowi Janowi Kopcowi z okazji 75-lecia urodzin, 50-lecia prezbiteratu, 30-lecia sakry biskupiej i 40-lecia pracy naukowej*, t. 2: *Gratulantes*, red. P. Górecki – J. Pyka, Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego UO, 2022, s. 769-788.
- Wilczyński M., *A Book for the King. Some Reflections on the Situation of the Roman Population and the Preservation of the Heritage of Ancient Civilization in Gallacia and Lusitania in the 5th and 6th Centuries* (Książka dla króla. Kilka refleksji na temat sytuacji ludności rzymskiej i zachowaniu dziedzictwa cywilizacji antycznej w Galacji i Luzytanii w V i VI wieku), „Vox Patrum” 84 (2022) s. 51-78.

5. Historia doktryn (teologia i filozofia)

- Artemiuk P., *Kim jest papież w Kościele? Szkice z teologii prymatu*, Płock: Płocki Instytut Wydawniczy, 2022.
- Ashwin-Siejkowski P., *The Second Century Debate about the Therapy of Passions – Various Christian Remedies* (Drugowieczna debata na temat terapii namiętności – różne chrześcijańskie stanowiska), „Vox Patrum” 82 (2022) s. 53-72.
- Bednarek T., *Dlaczego Mojżesz, Homer i Platon nie pisali wprost? Strategia interpretacji tekstów kanonicznych u Filona, Maksyma z Tyru i Numeniusza z Apamei*, „Verbum Vitae” 39/3 (2021) s. 959-977.
- Bętkowski M., *Agrestius z Luxeuil – ostatni obrońca Trzech Rozdziałów w Galii?*, w: *Religia i władza w późnym antyku i we wczesnym średniowieczu*, red. I. Milewski – M. Wojcieszak, *Christianitas antiqua* 9, Gdańsk: Wyd. UG, 2021, s. 37-71.
- Bralewski S., *The Catalogue of Virtues in the „Ecclesiastical History” of Sozomen of Bethelia* (Katalog cnót w „Historii kościelnej” Sozomena z Bethelii), „Vox Patrum” 84 (2022) s. 31-50.
- Brzowska Z.A. – Leszka M.J., *The „Qur’ān” in Medieval Slavic Writings. Fragmentary Translations and Transmission Traces*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 367-412.
- Calore G., *Niewyjaśnione aspekty dogmatu chalcedońskiego i reakcja „umiarkowanego” monofizytyzmu w VI wieku według Aloisa Grillmeiera*, „Polonia Sacra” 26/3 (2022) s. 133-154.
- Calore G., *Wyjaśnienie dogmatu chalcedońskiego w VI wieku. Interpretacja osoby i natury przez teologów „neochalcedonizmu” według Aloisa Grillmeiera*, „Polonia Sacra” 26/1 (2022) s. 119-138.
- Degórski B., *Diakonisy w Kościele pierwszych wieków*, w: *Diakonat stały w Kościele w Polsce*, t. 4: *Tradycja – posługa – świadectwo*, red. W. Rozynekowski, Pelplin: Bernardinum, 2022, s. 15-67.

- Degórski B., *Il commento al „Simbolo Apostolico” nell’ „Expositio Symboli” di san Venanzio Fortunato*, „Dissertationes Paulinorum” 31 (2022) s. 5-24.
- Froniewski J., *Bedy Czcigodnego pierwszy w historii zarys systematycznej teologii namaszczenia chorych*, w: *Caritas Christi urget nos. Księga Jubileuszowa dedykowana Ojcu Profesorowi Piotrowi Liszce CMF*, red. J. Froniewski, Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2022, s. 217-228.
- Gilski M. – Cholewa M., *Problematyka ochrony dziecka w literaturze wczesnochrześcijańskiej*, w: *Wykorzystywanie seksualne osób małoletnich. Ujęcie interdyscyplinarne*, t. 2, red. M. Cholewa – P. Studnicki, Ochrona małoletnich i bezbronnych 2, Kraków: Scriptum, 2021, s. 37-71.
- Gilski M. – Cholewa M., *Przykłady prewencji przemocy seksualnej wobec dzieci w świecie starożytnym*, w: *Wykorzystywanie seksualne osób małoletnich. Ujęcie interdyscyplinarne*, t. 3, red. M. Cholewa – P. Studnicki, Ochrona małoletnich i bezbronnych 3, Kraków: Scriptum, 2022, s. 11-26.
- Gilski M. – Cholewa M., *Wykorzystanie seksualne dorosłych bezbronnych. Wybrane przykłady z antyku*, w: *Wykorzystywanie seksualne osób małoletnich. Ujęcie interdyscyplinarne*, t. 4, red. M. Cholewa – P. Studnicki, Ochrona małoletnich i bezbronnych 4, Kraków: Scriptum, 2022, s. 235-255.
- Gilski M. – Wysocki M., *Ortodoksja jako droga twórczego rozwoju dziecka w „Panarionie” Epifaniasza z Salaminy*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 205-220.
- Ginter K., *Opis Marcjana, cesarza soboru chalcedońskiego*, w: „Historii kościelnej” *Ewagriusza Scholastyka jako przykład wpływu neoplatońskich struktur myślenia na literaturę chrześcijańską*, „Teologia i człowiek” 59/3 (2022) s. 9-25.
- Grzegorzycza A., *Koncepcja ludzkiej duszy i problem animacji w systemie filozoficznym Eriugeny*, „Studia Philosophiae Christianae” 57/1 (2021) s. 5-30.
- Guerrero van der Meijden J., *Późnostarozżytne apele o rozpoznanie godności ludzkiej: Bazyl z Cezarei Kapadockiej, Ambroży z Mediolanu, Leon Wielki, Anonim z Werony*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 141-162.
- Janus K.J., *Wyobrażenia eschatologiczne. Dialog z antyczną tradycją w I księdze poematu „Crisias” Hilariona z Werony*, „Verbum Vitae” 39/3 (2021) s. 1075-1092.
- Kamykowski Ł., *Obraz Izraela i Żydów w myśli chrześcijańskiej*, Kraków: WAM, 2022.
- Kochanek P., *Cardinal Virtues in the Basil of Caesarea’s Writings. Philological and Historical Aspect (Cnoty kardynalne w pismach Bazylego z Cezarei. Aspekt filologiczno-historyczny)*, „Vox Patrum” 84 (2022) s. 7-30.
- Komsta M.A., *Neoplatońskie poszukiwania zgodności między Platonem a Arystotelesem. Jan Filopon i problemy z arystotelesowską definicją duszy („In De anima”, 203,4-230,25)*, „Studia z Historii Filozofii” 12/2 (2021) s. 95-110.
- Krzysztofek M., *Poznanie anielskie Pseudo-Dionizego Areopagity i jego wpływ na rozwój angelologii w Kościele*, Kraków: Scriptum, 2022.
- Kubacki Z., *Bóg dla nas. Rozważania teologiczne o Trójcy Świętej*, Myśl Teologiczna 109, Kraków: WAM, 2022.

- Leszka M.J., *The Temperance and Prudence of Simeon, the Bulgarian Ruler in the Letters of Nicholas Mystikos, Patriarch of Constantinople: Some Remarks (Umiarowanie i roztropność Symeona, władcy bułgarskiego w listach Mikołaja Mistyka, patriarchy Konstantynopola. Kilka uwag)*, „Vox Patrum” 84 (2022) s. 93-104.
- Metropolita Hilarion (Ałfiejew), *Misterium wiary. Wprowadzenie do prawosławnej teologii dogmatycznej*, tł. J. Charkiewicz, Warszawa: Warszawska Metropolia Prawosławna, 2022.
- Mrugalski D., *Spotkanie filozofii greckiej i myśli biblijnej w judaizmie hellenistycznym i narodziny chrystologii*, „Przegląd Tomistyczny” 28 (2022) s. 83-107.
- Nadbrzeżny A., *O duszy wczoraj i dziś. Panorama wybranych poglądów filozoficznych i teologicznych*, „Verbum Vitae” 40/3 (2022) s. 581-612.
- Nakonieczny R., *Wdowy w „universum” wczesnych chrześcijan – trzy perspektywy badawcze*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 7-20.
- Osiał W., *Katecheza moralna w pierwszych wiekach Kościoła*, w: *Deus magna fecit (Bógi czyni wielkie rzeczy). Księga pamiątkowa poświęcona Ks. Biskupowi i Profesorowi Andrzejowi Franciszkowi Dziubie*, red. K. Kietliński, Warszawa: Wyd. Naukowe UKSW, 2022, s. 87-106.
- Pietras H., *Ortodoksja i herezje. Historia szukania prawdy w pierwszych wiekach Kościoła*, Kraków: WAM, 2022.
- Szczur P., *Angelologia Ojców Kościoła (Sekcja Patrystyczna, Świdnica, 19-21 IX, 2022)*, „Vox Patrum” 84 (2022) s. 208-211.
- Szram M., *Rola duszy rozumnej w antropologii duchowej Orygenesesa*, „Verbum Vitae” 40/3 (2022) s. 691-713.
- Trojanowski B., *Przyczyny i konsekwencje rozbieżności rozumienia przymiotu nierozzerwalności małżeńskiej w prawosławiu i katolicyzmie*, „Polonia Sacra” 26/1 (2022) s. 139-164.
- Warchał R.A., *Człowiek – subiektywność – Bóg. Zalążki współczesnej filozofii egzystencjalnej u św. Augustyna*, „Warszawskie Studia Teologiczne” 35/1 (2022) s. 134-147.
- Woźniak R.J., *Praca nad dogmatem. Wybrane aspekty odnowy teologii dogmatycznej*, Myśl Teologiczna 105, Kraków: WAM, 2022.
- Ziemski J., *Nupcjalny charakter sakramentu małżeństwa i konsekracji dziewic. Studium analityczno-porównawcze*, Toruń: Jagielloński Instytut Wydawniczy, 2022.

6. Liturgia

- Degórski B., *Diakonisy w Kościele pierwszych wieków*, w: *Diakonat stały w Kościele w Polsce*, t. 4: *Tradycja – posługa – świadectwo*, red. W. Rozykowski, Pelplin: Bernardinum, 2022, s. 15-67.

- Froniewski J., *Bedy Czcigodnego pierwszy w historii zarys systematycznej teologii namaszczenia chorych*, w: *Caritas Christi urget nos. Księga Jubileuszowa dedykowana Ojcu Profesorowi Piotrowi Liszce CMF*, red. J. Froniewski, Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2022, s. 217-228.
- Froniewski J., *Teologia sakramentu namaszczenia chorych. Historia – Systematyka – Ekumenia*, Rozprawy Naukowe 107, Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny 2022.
- Godlewski Z., *Eucharystia – sakrament i ofiara. Studium teologiczno-historyczne*, Warszawa: Bonum, 2022.
- Kamczyk W., *U źródeł dni krzyżowych. Galijskie świadectwa z V-VI w. o początkach zwyczaju modlitw i procesji błagalnych*, „Collectanea Theologica” 92/3 (2022) s. 69-96.
- Krakowiak C., *Komunia Święta pod obiema postaciami w liturgii Kościoła rzymskiego*, Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2022.
- Szczur P., *Formy celebracji Eucharystii do IV wieku*, w: *Wspólnota eucharystyczna*, red. A.A. Napiórkowski, Cracoviensis Cogitatio Ecclesialis 13, Kraków: UPJPII Wyd. Naukowe, 2022, s. 63-82.

7. Hagiografia, monastycyzm i historia duchowości

- Białas K., *Ideal mnicha czy ideał człowieka? Myśl antropologiczna w „Occupatio” Odo- na z Cluny*, ŻrMon 98. Średniowiecze 22, Kraków: Tyniec, 2020.
- Borkowska M., *Nad Księgą Starców. Komentarz do apoftegmatów*, Kraków: Tyniec, 2022.
- Burza D., *Duchowy kryzys Kościoła i człowieka. Wizja św. Augustyna*, w: *Kryzys w człowieku. Człowiek w kryzysie*, red. M. Tatar, Mistyka chrześcijańska 159, Warszawa: Wyd. Diecezjalne w Sandomierzu, 2022, s. 155-172.
- Degórski B., *La difesa del culto dei santi e delle loro reliquie nell’ „Adversus Vigilantium” di san Girolamo*, „Teresianum” 73/1 (2022) s. 329-346.
- Degórski B., *Podobieństwa i zależności między „Vita S. Pauli monachi Thebaei” a „Vita S. Mariae Aegyptiacae”*, „Teologia i człowiek” 58/2 (2022) s. 9-33.
- Hiżycki S., *Zrozumieć Ojców Pustyni. Wprowadzenie do lektury apoftegmatów*, Kraków: Tyniec, 2022.
- Kamczyk W., *U źródeł dni krzyżowych. Galijskie świadectwa z V-VI w. o początkach zwyczaju modlitw i procesji błagalnych*, „Collectanea Theologica” 92/3 (2022) s. 69-96.
- Królowski J., *„Zdrowaś Maryjo” – geneza „Pozdrowienia anielskiego”*, w: *Modlitwa w tradycji Kościoła*, red. P. Łabuda, Źródło Wody Żywej 9b, Tarnów: Biblos, 2022, s. 47-54.
- Krynicka T., *Święty Mikołaj z Myr Licyjskich w świetle greckich i łacińskich źródeł starożytnych i średniowiecznych*, Gdańsk: Wyd. UG, 2022.
- Kwiatkowski D., *Natura i cel pokuty w irlandzkich księgach pokutnych z V i VI wieku*, „Poznańskie Studia Teologiczne” 42 (2022) s. 97-109.

- Łabuda P., „*Ojciec nasz*”, w: *Modlitwa w przekazie biblijnym*, red. P. Łabuda, Źródło Wody Żywej 9a, Tarnów: Biblos, 2022, s. 291-326.
- Modlitewnik Bizantyjski*, tł. H. Paprocki, wstęp Ł. Leonkiewicz, Kraków: Wydawnictwo M, 2022.
- Piwowarczyk P., *The Memorisation of the Bible among the Egyptian Clergy and Monks*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, *Studia Patristica* 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 87-98.
- Pochwat J., *Apostolstwo św. Moniki w nawróceniu jej syna odczytane w świetle orędzia z La Salette*, „*Polonia Sacra*” 26/4 (2022) s. 101-124.
- Warchał R.A., „*Experientia spiritualis et visio Dei*” – religijne i mistyczne konteksty Augustyńskiej duchowości, „*Teologia i człowiek*” 58/2 (2022) s. 97-110.
- Widok N., „*Pater noster*” w komentarzach patrystycznych, w: *Leksykon katechetyczny*, red. J. Kochel – J. Kostorz, Kielce: Jedność, 2022, s. 495-500.
- Witowski W., *Formacja mnichów iroszkockich według wybranych kanonów ksiąg pokutnych*, w: *Wybrane aspekty formacji chrześcijańskiej*, red. D. Kiełb – M. Powęska, Rzeszów: Bonus Liber, 2022, s. 85-102.
- Ziemski J., *Nupcjalny charakter sakramentu małżeństwa i konsekracji dziewic. Studium analityczno-porównawcze*, Toruń: Jagielloński Instytut Wydawniczy, 2022.
- Żurek A., *Praktyka modlitwy wśród pierwszych chrześcijan*, w: *Modlitwa w tradycji Kościoła*, red. P. Łabuda, Źródło Wody Żywej 9b, Tarnów: Biblos, 2022, s. 13-28.
- Żurek A., *W szkole modlitwy ojców Kościoła*, w: *Modlitwa w tradycji Kościoła*, red. P. Łabuda, Źródło Wody Żywej 9b, Tarnów: Biblos, 2022, s. 29-45.

8. Archeologia i historia sztuki

- Głowa A., „*Odnawia się młodość twoja jak orła*” (*Ps 103[102], 5*). Motyw orła z krzyżem w dziobie na późnoantycznej tkaninie z Egiptu w kolekcji Władysława Czartoryskiego, „*Vox Patrum*” 83 (2022) s. 343-366.
- Grotowski P.Ł., *The Lost Cameo, the Vanished Statue of the Emperor and Constantine as a New Alexander (Zaginiona kamea, nieistniejący posąg cesarza I Konstantyn jako Nowy Aleksander)*, „*Vox Patrum*” 84 (2022) s. 141-178.
- Jońca M., *Unikatowy sarkofag młodego mediolańskiego adwokata z czasów rzymskich*, „*Zeszyty Prawnicze UKSW*” 22/1 (2022) s. 7-24.
- Libicki M., *Kościół i sztuka chrześcijańska pierwszych wieków*, Poznań: Zysk i S-ka, 2022.
- Sikora A.R., *Patmos. Wyspa św. Jana. Miejsca na Patmos związane z Apostołem, znane z tradycji spisanych i ustnych*, Biblioteka Szkoły Dabar 3, Rzeszów: Bonus Liber, 2021.
- Wypustek A., *Grecko-rzymskie zaklęcia miłosne na tabliczkach, papirusach i amuletach*, Parnassus 14, Warszawa: Wyd. Naukowe Sub Lupa, 2021.

9. Biblia

- Bardski K., *Postać wdowy w Ewangelii Łukasza jako symbol Kościoła w tradycji łacińskiej*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 21-46.
- Bartosik B., *Teoria i praktyka. Teologia darów duchowych w komentarzach Teodoreta z Cyru do listów Pawłowych i w „Dziejach miłości Bożej”*, Horyzonty dogmatu 25, Kraków: Scriptorium, 2022.
- Bennet R., *Batalia o Biblię. O wysiłkach Justyna Męczennika na rzecz utrzymania Starego Testamentu w kanonie Biblii chrześcijańskiej*, tł. M. Horyza, Podręczniki biblijne 4, Warszawa: Vocatio, 2022.
- Biblia Aramejska. Targum Neofiti 1*, t. 5: *Księga Powtórzonego Prawa*, tł. i opr. M. Parchem, Lublin: Gaudium, 2021.
- Grzegorzycza A., *Koncepcja egzegezy biblijnej Jana Szkota Eriugeny*, „Studia Philosophiae Christianae” 58/1 (2022) s. 7-24.
- Jóźwiak M., *„Pieśni o Słudze Pańskim” w interpretacji św. Hieronima ze Strydonu*, Rzeszów: Bonus Liber, 2022.
- Jóźwiak M., *The Song of Deborah as Interpreted by Pseudo-Jerome*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 141-154.
- Kubisiak P., *Projekt Biblia Aramejska. „Targum Neofiti 1”*, „Łódzkie Studia Teologiczne” 31/1 (2022) s. 33-39.
- Linke W., *How to Translate κοινός [koinos] and What Constitutes Its Opposite? The Purity and Impurity in Mark 7:15-23 and in Ancient Latin Translations (Jak tłumaczyć κοινός [koinos] i co jest jego przeciwieństwem? Źródła czystości i nieczystości w Mk 7,15-23 oraz w starożytnych tłumaczeniach łacińskich)*, „Collectanea Theologica” 92/3 (2022) s. 33-67.
- Mejzner M., *Interpretacja Przemienienia Jezusa, cz. 2: Złota epoka literatury patrystycznej*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 163-178.
- Misiarczyk L., *Influence of the Septuagint on the Typological Interpretation of Joshua and His Deeds in Justin Martyr’s „Dialogue with Trypho, the Jew”*, „Verbum Vitae” 39/3 (2021) s. 941-958.
- Misiarczyk L., *The Resurrection of Jesus in Jerome’s Commentary on Matthew*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 119-128.
- Morta K., *Biblical Tannin/Tannin in St. Jerome’s Translation and Interpretation*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 129-140.
- Mrugalski D., *Between Ontologisation and Apophaticism: On the Philosophical Interpretation of Exodus 3:14 in the Alexandrian Tradition (1st-3rd Century AD)*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 1-12.

- Nieścior L., *Odpowiedź Jezusa na prośbę Maryi w Kanie Galilejskiej (J 2,4) w interpretacji patrystycznej*, „Studia Loviciensia. Łowickie Studia Teologiczne” 24 (2022) s. 125-145.
- Piwowarczyk P., *The Memorisation of the Bible among the Egyptian Clergy and Monks*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 87-98.
- Szram M., *Inappropriate Biblical Exegesis as a Source of Heresy in „Diversarum Hereseon Liber” by Philastrius of Brescia*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 109-118.
- Targum Jonatana*, t. 1: *Prorocy wcześniejsi*, tł. i opr. A. Kuśmierek – M. Parchem, Warszawa: Wyd. Naukowe UKSW, 2022.
- The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021.
- Widok N., *Biblical references in catecheses about the Holy Mass by Cyril of Jerusalem*, „Byzantinische Zeitschrift” 115/3 (2022) s. 1083-1113.
- Wielki zwój Psalmów z Qumran (11Q 5) oraz teksty pokrewne*, tł. i kom. A. Tronina, Kraków-Mogilany: The Enigma Press, 2022.
- Wysocki M., *The Symbolism of Biblical Birds in the Letters of Paulinus of Nola*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 165-174.
- Zawadzki K.F., „*Göttlich ist der Sieg über den Tod*”. *Ein vergessenes armenisches Fragment aus dem Kommentar Cyrills von Alexandrien zum 1. Korintherbrief*, „Revue d’Études Augustiniennes et Patristiques” 67/2 (2021) s. 195-219.
- Żelazny J.W., *Oriental Exegesis Based on the Example of the Argumentation Used in „The Disputation of Sergius the Stylite Against a Jew”*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 205-209.

9.1. Apokryfy

- Źródła muzułmańskie o Jezusie: Ewangelia Barnaby. At-Tabari, Żywot Jezusa. Słowa (logia) Jezusa u pisarzy muzułmańskich*, tł. J. Kozłowska – J. Kozłowski – K. Pachniak – Ł. Piątek – M. Starowieyski, opr. M. Starowieyski – Ł. Piątek, Pisma Apokryficzne 8, Kraków: WAM, 2022.

9.2. Gnostycyzm

- Piwowarczyk P., *Lexicon of Spiritual Powers in the Nag Hammadi „Library” in the Light of Texts of Ritual Power*, Katowice: Wyd. UŚ, 2021.

10. Patrystyka i średniowiecze (łacińskie i bizantyńskie)

10.1. Przekłady

- Augustyn, *Kazania do Ewangelii według św. Mateusza (Sermones 51-94; CPL 284)*, tł. A. Żurek, ŻMT 88, Kraków: WAM, 2022.
- Augustyn, *O kłamstwie (De mendacio; CSEL 41; CPL 303)*, tł. wpr. i kom. Ł. Libowski, Kraków: Scriptum, 2022 (wydanie dwujęzyczne).
- Cyryl Aleksandryjski, *Komentarz do Pierwszego Listu św. Pawła do Koryntian*, tł. i kom. K.F. Zawadzki, Biblia Ojców 5, Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2022.
- Diodor z Tarsu, *Komentarze do Psalmów 1-50 (Commentarii in psalmos, CPG 3818)*, tł. i opr. A. Tronina, Biblia Ojców 3, Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2022.
- Pseudo-Dionizy Areopagita, *Corpus Dionysiacum (CPG 6600-6613)*, tł. M. Dzielska, wpr. T. Stępień, Warszawa: Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, 2021 (wyd. 3).
- Dydym Ślepy, *Komentarz do Księgi Psalmów (Papyrus z Tura). Część I, Ps. 20-30 (LXX) (Commentarii in psalmos; CPG 2550)*, opr. i tł. R.M. Pancierz, Kalwaria Zebrzydowska: Calvarianum, 2022 (wyd. 2, poprawione i uzupełnione).
- Dydym Ślepy, *Komentarz do Księgi Psalmów (Papyrus z Tura). Część II, Ps. 31-44 (LXX) (Commentarii in psalmos; CPG 2550)*, opr. i tł. R.M. Pancierz, Kalwaria Zebrzydowska: Calvarianum, 2022.
- Einhard, *Życie Karola Wielkiego*, tł. J. Parandowski, Sandomierz: Armoryka, 2022 (reprint wyd. z 1935).
- Eugipiusz, *Żywoł św. Seweryna. Reguła*, tł. i opr. K. Obrycki, ŻrMon 13. Starożytność 13, Kraków: Tyniec, 2022 (wyd. 2, niezmiennione).
- Herchenefreda, *Trzy listy do syna Dezyderego (Herchenefredae epistulae tres; MGH, SS rer. Merov. 4, s. 569-570; CCSL 117, s. 353-356)*, tł. M. Chudzikowska-Wołoszyn, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 507-520.
- [Hermes Trismegistos], *Stobaei Hermetica XI (Ioannis Stobaei Anthologium: Hermetica, excerptum XI)*, tł. A.E. Sowińska, „Vox Patrum” 81 (2022) s. 233-280.
- Hieronim ze Strydonu, *Żywoł mnychów Pawła, Hilariona, Malchusa (Vita S. Pauli, CPL 617; Vita S. Hilarionis, CPL 618; Vita Malchi, CPL 619)*, tł. i opr. B. Degórski, ŻrMon 10. Starożytność 10, Kraków: Tyniec, 2022 (wyd. 2, niezmiennione).
- Hugon ze Świętego Wiktora, *„De scripturis et scriptoribus sacris” Hugona ze św. Wiktora. Wprowadzenie i przekład*, tł. D. Wierdak, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 15/2 (2022) s. 67-93.
- Ildelfons z Toledo, *O dziewictwie Świętej Maryi (De virginitate Sanctae Mariae, CPL 1247). Droga przez pustynię (De itinere deserti, CPL 1249)*, tł. A. Strzelecka, wstęp P. Wygralak, POK 34, Poznań: Pallotinum – UAM Wydział Teologiczny, 2022.
- Izaak z Niniwy, *Mowy. Zbiór pierwszy*, tł. i opr. M.J. Janecki, PSP 79, Warszawa: Wyd. UKSW, 2022.

- Orygenes, *Homilie do Listu św. Pawła do Filipian (In epistulam ad Philippenses argumentum et homiliae 1-15; CPG 4432)*, tł. i wstęp A. Paciorek, Biblia Ojców 6, Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2022.
- Jan Chryzostom, *O Dawidzie i Saulu. Homilia trzecia (De Davide et Saule. Homilia tertia; CPG 4412)*, tł. Ł. Libowski – P. Wilk, „Vox Patrum” 81 (2022) s. 159-192.
- Jan Chryzostom/Teodor Dafnopata, *O chorobach i lekarzach (Περὶ ἀρρώστιας καὶ ἰατρῶν; PG 63, 651-656; CPG 4684, 13)*, tł. J. Iluk, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 459-472.
- Jan Damasceński, *Mowy w obronie obrazów (Orationes de imaginibus tres; CPG 8045)*, tł. M. Dylewska – J. Naumowicz, wstęp i opr. J. Naumowicz, Biblioteka Bizantyńska 1, Warszawa: Neriton – Wyd. Naukowe UKSW, 2022.
- Jordanes, *O calości dziejów albo o pochodzeniu i czynach narodu rzymskiego (De summa temporum vel origine actibusque gentis Romanorum; CPL 912); O pochodzeniu i czynach Gotów (De origine actibusque Getarum; CPL 913)*, tł., i kom. B.J. Kołoczek, Kraków: Towarzystwo Wyd. „Historia Iagellonica”, 2022.
- Kasjodor, *Pisma wybrane (Studia o Kasjodorze) [Krótkie wyjaśnienia do Apokalipsy (Complexiones in Epistulas Apostolorum, Actuum Apostolorum et Apocalypsis Ioannis; CPL 903), O duszy (De anima; CPL 897), O muzyce (Institutiones musicae; CPL 906), Sentencje (Variarum libri XII; CPL 896) – wybór]*, tł. D. Budzanowska-Wegleńda – K. Burczak – J. Januszewski – L. Dyka, opr. M. Starowieyski – M. Lohr, red. W. Stawiszyński, Biblioteka Europejska, Kęty: Wyd. Marek Derewiecki, 2022.
- Laktancjusz, *Boskie pouczenia. Księgi I-III (Divinae institutiones; CPL 85)*, tł. i opr. Ł. Halida, Kraków: Instytut Języka Polskiego PAN, 2022.
- Leonecjusz Machieras, *Wykład o słodkiej ziemi Cypru, „Cronaca”, to jest Kroniką, zwany*, tł. i opr. M. Borowska, Warszawa: Wydawnictwa UW, 2022.
- Maksym z Turynu, *Kazania (Sermones CXI; CPL 219a)*, tł. opr. E. Buszewicz – J. Januszewski, PSP 80, Warszawa: Wyd. UKSW, 2022.
- Orygenes, *Homilie do Psalmów 36-38 (Homiliae de Psalmis, CPG 1428)*, tł. i opr. A. Tronina, Biblia Ojców 4, Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2022.
- Palladiusz, *Opowiadania dla Lausosa (Historia Lausiaca)*, tł. S. Kalinkowski i opr. M. Starowieyski, ŻrMon 12. Starożytność 12, Kraków: Tyniec, 2022 (wyd. 2, niezmienione).
- Paulin z Noli, *Listy 1-2 (tłumaczenie, komentarz, przypisy)*, tł. M. Wojcieszak, w: *Religia i władza w późnym antyku i we wczesnym średniowieczu*, red. I. Milewski – M. Wojcieszak, Christianitas antiqua 9, Gdańsk: Wyd. UG, 2021, s. 79-96.
- Pierwsze pisma greckie o dziewictwie*, tł. S. Kalinowski – W. Kania – J. Naumowicz, wstęp i opr. J. Naumowicz, ŻrMon 16, Kraków: Tyniec, 2022 (wyd. 2, niezmienione).
- Piotr z Cluny, *Kazanie o świętym Marcellim, papieżu i męczenniku (Sermo de sancto Marcello papa et martyre)*, tł. Ł. Libowski, „Vox Patrum” 82 (2022) s. 295-330.

- Raban Maur, *Homilie Rabana Maura na niedzielę, dni nabożeństw błagalnych oraz o świętych (wybór) (Homiliae de festis praecipuis, item de virtutibus, IX-XIII, XIX-XX, XXVII, XXXI, XLI)*, tł. M. Łukaszczyk, „Vox Patrum” 81 (2022) s. 193-232.
- Ryszard ze Świętego Wiktora, „*O szczęśliwa oblubienico Boga, duszo człowieka sprawiedliwego!*” *Kazania dziewiąte, dziesiąte i jedenaste Ryszarda ze Świętego Wiktora z jego „Liber exceptionum” – wstęp i przekład*, tł. Ł. Libowski – P. Wilk, „Przegląd Tomistyczny” 28 (2022) s. 7-24.
- Ryszard ze Świętego Wiktora, *Przymioty świętego. „Sermones” VI-VIII Ryszarda ze św. Wiktora – wstęp, przekład, komentarz*, tł. P. Wilk, „Łódzkie Studia Teologiczne” 31/4 (2022) s. 133-144.
- Ryszard ze Świętego Wiktora, *Ryszarda ze św. Wiktora „O przedmiocie pisma światowego i boskiego” („Liber exceptionum”, cz. I, ks. II). Wstęp, przekład, komentarz*, tł. Ł. Libowski, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 15/4 (2022) s. 127-146.
- Ryszard ze Świętego Wiktora, *Wychowawca w miłości. Ryszard ze św. Wiktora, „De quatuor gradibus violentae amoris” – wstęp, przekład, komentarz*, w: *Wybrane aspekty formacji chrześcijańskiej*, tł. P. Wilk, red. D. Kielb – M. Powęska, Rzeszów: Bonus Liber, 2022, s. 151-190.
- Symeon Nowy Teolog, *Modlitwa mistyczna*, tł. W. Szymona, opr. Ł. Leonkiewicz, BOK 38, Kraków: Wyd. M, 2022.
- Targum Jonatana*, t. 1: *Prorocy wcześniejsi*, tł. i opr. A. Kuśmierk – M. Parchem, Warszawa: Wyd. Naukowe UKSW, 2022.
- Tomasz z Akwinu, *Wykład Listu do Tytusa (Super epistolam b. Pauli ad Titum lectura)*, tł. J. Marszałek, ed. P. Roszak – E. Alarcón, red. P. Roszak – J. Marszałek, Scholastica Thoruniensia 7, Toruń: Wyd. Naukowe UMK, 2022.

10.2. Opracowania

- Artemiuk P., *Zarzuty Żydów i pogan wobec chrześcijan w pierwotnym Kościele. Perspektywa apologetyczna*, „Studia Theologica Varsaviensia” 59/2 (2021) s. 8-71.
- Czarnecki P., *The Doctrine of the „Ordo Sclavoniae” in Light of Western Sources and the Issue of the Origins of the Dualist Heresy in Bosnia*, „Studia Ceranea” 12 (2022) s. 11-28.
- Czyżewski B.S., *Lęk chrześcijan w Kościele pierwszych wieków w obliczu zarazy, w: Zdrowie wartością absolutną? Odpowiedź Tradycji Kościoła*, red. P. Wygralak, Teologia Patrystyczna 19, Poznań: Wydział Teologiczny UAM, 2021, s. 93-107.
- Degórski B., *La fratellanza nel pensiero patristico*, „Angelicum” 98 (2021) s. 423-480.
- Dźwigala K.M., *Death of the Forty Martyrs of Sebaste (Śmierć czterdziestu męczenników z Sebastej)*, „Saeculum Christianum” 29/1 (2022) s. 21-30.
- Głusik A., *W jaki sposób należało opiekować się dzieckiem w pierwszych tygodniach jego życia? Zalecenia autorów wybranych średniowiecznych (XI-XV) traktatów medycznych*, „Saeculum Christianum” 29/2 (2022) s. 17-30.
- Godlewski K., *Odpusty w procesie zbawczym człowieka*, Lublin: Wyd. KUL, 2022.

- Jagusiak K. – Tadjczyk K.T., *Aconite – a Poison, or a Medicine? Ancient and Early Byzantine Testimonies*, „*Studia Ceranea*” 12 (2022) s. 119-134.
- Janecki M.J., „*Adamie, gdzie jesteś?*” *Dialogiczna egzegeza Hugona ze św. Wiktora we fragmencie jego „Super Ecclesiasten”*, „*Biblica et Patristica Thoruniensia*” 15/2 (2022) s. 21-40.
- Janus K.J., *Wyobrażenia eschatologiczne. Dialog z antyczną tradycją w I księdze poematu „Crisias” Hilariona z Werony*, „*Verbum Vitae*” 39/3 (2021) s. 1075-1092.
- Jońca M., *Unikatowy sarkofag młodego mediolańskiego adwokata z czasów rzymskich*, „*Zeszyty Prawnicze UKSW*” 22/1 (2022) s. 7-24.
- Kieling M., „*Timor Dei*” w nauczaniu wybranych autorów chrześcijańskich późnego antyku, w: *Zdrowie wartości absolutnej? Odpowiedź Tradycji Kościoła*, red. P. Wygralak, *Teologia Patrystyczna* 19, Poznań: Wydział Teologiczny UAM, 2021, s. 109-135.
- Kochanek P., *Teoretyczny i praktyczny aspekt cnót kardynalnych w kulturze bizantyńskiej (VI Ogólnopolska Konferencja Bizantynistyczna „Wybrane aspekty kultury bizantyńskiej”, Lublin, 17-18.11.2022)*, „*Vox Patrum*” 84 (2022) s. 215-217.
- Kokoszko M., *O Antimusicie i jego dziele*, „*Vox Patrum*” 81 (2022) s. 65-90.
- Królikowski J., *Mariologia i pobożność maryjna św. Piotra Damianiego (1007-1072)*, „*Roczniki Teologiczne*” 69/5 (2022) s. 73-88.
- Libowski Ł., *Kajdany, więzienie, uzda, jarzmo, pęta. Hugona ze Świętego Wiktora rozumienie karności, czyli wykład zawartości drugiej części jego traktatu „De institutio novitiorum” (rozdziały X-XXI)*, w: *Wybrane aspekty formacji chrześcijańskiej*, red. D. Kielb – M. Powęska, Rzeszów: Bonus Liber, 2022, s. 127-150.
- Małek A.M., „*Jak ptak swoje piskłeta*”. *Macierzyńska symbolika w chrystologiach starożytnych i średniowiecznych oraz jej współczesna funkcja emancypacyjna w teologiach feministycznych*, *Myśl Teologiczna* 106, Kraków: WAM, 2022.
- Marinow K., *Enemy of All Virtues: Once Again on the Image of Simeon the Great in the Oratio „On the Treaty with the Bulgarians” (Wróg wszelkich cnót: Raz jeszcze w sprawie wizerunku Symeona Wielkiego w oracji „Na pokój z Bułgarami”)*, „*Vox Patrum*” 84 (2022) s. 105-122.
- Pająkowska-Bouallegui A., *La terminologia cristiana negli scritti dell'imperatore Giuliano l'Apostata*, w: *Religia i władza w późnym antyku i we wczesnym średniowieczu*, red. I. Milewski – M. Wojcieszak, *Christianitas antiqua* 9, Gdańsk: Wyd. UG, 2021, s. 23-28.
- Przyszychowska M., *Macrina the Younger as a substitute for Eustathius the Philosopher/Eustathius of Sebastea. Establishing Peter at the See of Sebastea*, Warszawa: Centre for Development of Research and Education, 2022.
- Rzeźnicka Z., „*Leporis vero si novellae...*”, czyli o powiązaniu medycyny i sztuki kulinarnej w „*De observatione ciborum*” *Antimusa*, „*Vox Patrum*” 81 (2022) s. 91-110.
- Stebnicka K., *Żydzi – choroby i zarazy. Antyżydowski stereotyp antycznych autorów*, „*Przegląd Historyczny*” 112/4 (2021) s. 797-811.

- Wojciechowska B., *W zdrowiu i w chorobie. Zalecenia dietetyczne w wybranych średniowiecznych traktatach medycznych z Salerno (XI-XIII w.)*, „Saeculum Christianum” 29/2 (2022) s. 5-16.
- Zawadzki R.K., *Maryja jako grecko-rzymski ideał kobiety*, „Verbum Vitae” 39/3 (2021) s. 1051-1074.

11. Autorzy

Ambroży z Mediolanu

- Bernet A., *Św. Ambroży i jego czasy*, tł. P. Tylus, b.m.w.: Andegavenum, 2022.
- Brogie A. de, *Św. Ambroży (340-397)*, Kraków: Miles, 2021.
- Guerrero van der Meijden J., *Późnostarozżytne apele o rozpoznanie godności ludzkiej: Bazyl z Cezarei Kapadockiej, Ambroży z Mediolanu, Leon Wielki, Anonim z Weronny*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 141-162.

Augustyn

- Augustyn, *O kłamstwie (De mendacio; CSEL 41; CPL 303)*, tł. i kom. Ł. Libowski, Kraków: Scriptum, 2022 (wydanie dwujęzyczne).
- Augustyn, *Kazania do Ewangelii według św. Mateusza (Sermones 51-94; CPL 284)*, tł. A. Żurek, ŻMT 88, Kraków: WAM, 2022.
- Budzik S., *Doctor pacis. Teologia pokoju św. Augustyna*, Lublin: Wyd. KUL, 2022.
- Burza D., *Duchowy kryzys Kościoła i człowieka. Wizja św. Augustyna*, w: *Kryzys w człowieku. Człowiek w kryzysie*, red. M. Tatar, Mistyka chrześcijańska 159, Warszawa: Wyd. Diecezjalne w Sandomierzu, 2022, s. 155-172.
- Jaśkiewicz S., *Duchowe piękno wdowieństwa ślubowanego Bogu na podstawie „De bono viduitatis” i „Epistula” 130 św. Augustyna*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 47-66.
- Jaśkiewicz S., *Płeć ludzka a tajemnica wcielenia Syna Bożego według św. Augustyna*, „Verbum Vitae” 40/1 (2022) s. 69-84.
- Koszałko M.A., *Bóg jako źródło moralności. Intuicje św. Augustyna w „Wyznaniach” 7.10-11 w kontekście dyskusji z tradycją starożytną*, „Verbum Vitae” 39/3 (2021) s. 979-994.
- Mejzner M., *Bojaźń Boża w ujęciu Świętego Augustyna*, w: *Zdrowie wartości absolutnej? Odpowiedź Tradycji Kościoła*, red. P. Wygralak, Teologia Patrystyczna 19, Poznań: Wydział Teologiczny UAM, 2021, s. 153-168.
- Pochwat J., *Apostolstwo św. Moniki w nawróceniu jej syna odczytane w świetle orędzia z La Salette*, „Polonia Sacra” 26/4 (2022) s. 101-124.

- Warchał R.A., *Człowiek – subiektywność – Bóg. Załączki współczesnej filozofii egzystencjalnej u św. Augustyna*, „Warszawskie Studia Teologiczne” 35/1 (2022) s. 134-147.
- Warchał R.A., „*Experientia spiritualis et visio Dei*” – religijne i mistyczne konteksty Augustyńskiej duchowości, „Teologia i człowiek” 58/2 (2022) s. 97-110.

Bazyli Wielki

- Guerrero van der Meijden J., *Późnostarożytne apele o rozpoznanie godności ludzkiej: Bazyl z Cezarei Kapadockiej, Ambroży z Mediolanu, Leon Wielki, Anonim z Werony*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 141-162.
- Kochanek P., *Cardinal Virtues in the Basil of Caesarea's Writings. Philological and Historical Aspect (Cnoty kardynalne w pismach Bazylego z Cezarei. Aspekt filologiczno-historyczny)*, „Vox Patrum” 84 (2022) s. 7-30.
- Sowa J., *Bazyli Wielki jako spadkobierca i kontynuator greckiej tradycji filozoficznej w homilii „O zawiści”*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 179-204.
- Szram M., *Theatrical Visualization of Human Emotions as a Rhetorical Mean of Persuasion in the Homilies of Basil the Great on Human Vices (Teatralna wizualizacja ludzkich emocji jako retoryczny środek perswazji w homiliach Bazylego Wielkiego o ludzkich wadach)*, „Vox Patrum” 82 (2022) s. 73-88.

Beda Czcigodny

- Froniewski J., *Bedy Czcigodnego pierwszy w historii zarys systematycznej teologii namaszczenia chorych*, w: *Caritas Christi urget nos. Księga Jubileuszowa dedykowana Ojcu Profesorowi Piotrowi Liszce CMF*, red. J. Froniewski, Wrocław: Papieski Wydział Teologiczny, 2022, s. 217-228.

Benedykt z Nursji

- Ciemiała M., *Życie braterskie według Reguły św. Benedykta. Teologia i praktyka*, ŻrMon. Monografie 10, Kraków: Tyniec, 2022.

Bernard z Clairvaux

- Noworyta W., *Maryja jako „pełna łaski” w pismach św. Bernarda z Clairvaux*, „Studia Theologica Varsaviensia” 59/2 (2021) s. 130-183.

Boecjusz

- Kijewska A., *Literatura mądrościowa a Boecjuszowe „O pocieszeniu jakie daje filozofia”*, „Verbum Vitae” 39/3 (2021) s. 1025-1050.

Centony

Gilski M., „*Homerocentony*” jako najbardziej skrajna próba hellenizacji chrześcijaństwa, „*Verbum Vitae*” 39/3 (2021) s. 995-1005.

Cyryl Aleksandryjski

Cyryl Aleksandryjski, *Komentarz do Pierwszego Listu św. Pawła do Koryntian*, tł. i opr. K.F. Zawadzki, Biblia Ojców 5, Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2022.

Zawadzki K.F., „*Göttlich ist der Sieg über den Tod*”. *Ein vergessenes armenisches Fragment aus dem Kommentar Cyrills von Alexandrien zum 1. Korintherbrief*, „*Revue des Études Augustiniennes et Patristiques*” 67/2 (2021) s. 195-219.

Cyryl Jerozolimski

Widok N., *Biblical references in catecheses about the Holy Mass by Cyril of Jerusalem*, „*Byzantinische Zeitschrift*” 115/3 (2022) s. 1083-1113.

Cyryl ze Scytopolis

Milewski I., *Cyryl ze Scytopolis o złagodzeniu szkód w Palestynie spowodowanych przez powstanie Samaritanów (529-531)*, „*Studia Ceranea*” 12 (2022) s. 725-737.

Diodor z Tarsu

Diodor z Tarsu, *Komentarze do Psalmów 1-50 (Commentarii in psalmos, CPG 3818)*, tł. i opr. A. Tronina, Biblia Ojców 3, Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2022.

Pseudo-Dionizy Areopagita

Pseudo-Dionizy Areopagita, *Corpus Dionysiacum (CPG 6600-6613)*, tł. M. Dzielska, wpr. T. Stępień, Warszawa: Fundacja Augusta hr. Cieszkowskiego, 2021 (wyd. 3).

Krzysztofek M., *Poznanie anielskie Pseudo-Dionizego Areopagity i jego wpływ na rozwój angelologii w Kościele*, Kraków: Scriptum, 2022.

Stępień T., *Being Alive, Living a Life. The Unity of the Concept of Life in Pseudo-Dionysius the Areopagite*, „*Verbum Vitae*” 39/3 (2021) s. 1007-1024.

Dydym Ślepy

Dydym Ślepy, *Komentarz do Księgi Psalmów (Papirus z Tura). Część I, Ps. 20-30 (LXX) (Commentarii in psalmos; CPG 2550)*, wstęp, opr. i tł. R.M. Pancierz, Kalwaria Zebrzydowska: Calvarianum, 2022 (wyd. 2, poprawione i uzupełnione).

Dydym Ślepy, *Komentarz do Księgi Psalmów (Papirus z Tura). Część II, Ps. 31-44 (LXX) (Commentarii in psalmos; CPG 2550)*, wstęp, opr. i tł. R.M. Pancierz, Kalwaria Zebrzydowska: Calvarianum, 2022.

Epifaniusz z Salaminy

Gilski M. – Wysocki M., *Ortodoksja jako droga twórczego rozwoju dziecka w „Panarionie” Epifaniusza z Salaminy*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 205-220.

Eugipiusz

Eugipiusz, *Żywoł św. Seweryna. Reguła*, tł. i opr. K. Obrycki, ŻrMon 13. Starożytność 13, Kraków: Tyniec, 2022 (wyd. 2, niezmienione).

Euzebiusz z Cezarei

Bralewski S., „Where do these terrible diseases and pestilences come from?”. *Illness in the Roman World in Light of the „Ecclesiastical History” of Eusebius of Caesarea*, „Studia Ceranea” 12 (2022) s. 313-337.

Leraczyk I., *The Violation of Christian Graves in the Light of Eusebius's „Ecclesiastical History” VIII, 6, 6-7*, „Studia Ceranea” 12 (2022) s. 667-688.

Ewagriusz z Pontu

Bider M., *Źródła unormowań prawnych życia anachoreckiego w pismach Ewagriusza z Pontu w świetle późniejszej recepcji tych norm*, „Teologiczne Studia Siedleckie” 19 (2022) s. 195-214.

Nieścior L., *Anachoreza w pismach Ewagriusza z Pontu*, ŻrMon. Monografie 11, Kraków: Tyniec, 2022 (wyd. 2).

Smoła J., *Klinika chorób duchowych według Ewagriusza z Pontu i Ojców Pustyni*, Pelplin: Bernardinum, 2022.

Filastriusz z Brescii

Szram M., *Inappropriate Biblical Exegesis as a Source of Heresy in „Diversarum Hereseon Liber” by Philastrius of Brescia*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, *Studia Patristica* 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 109-118.

Filon z Aleksandrii

Bednarek T., *Dlaczego Mojżesz, Homer i Platon nie pisali wprost? Strategia interpretacji tekstów kanonicznych u Filona, Maksyma z Tyru i Numeniusza z Apamei*, „*Verbum Vitae*” 39/3 (2021) s. 959-977.

Wyrzykowski M., *Reinterpretacja okoliczności zwiadu w Kanaanie (Lb 13-14) w tekstach Filona z Aleksandrii (Mos. 1,220-236) i Józefa Flawiusza (Ant 3,300-316)*, „*Warszawskie Studia Teologiczne*” 35/2 (2022) s. 160-173.

Gaudencjusz z Brescii

Degórski B., *Tajemnica chleba i wina. Niebiańska ofiara Kościoła w „Mowach” św. Gauden-tego z Brescii*, w: *Wspólnota eucharystyczna*, red. A.A. Napiórkowski, Cracoviensis Cogitatio Ecclesialis 13, Kraków: UPJPII Wyd. Naukowe, 2022, s. 83-102.

Grzegorz Wielki

Dudziak D., *Wychowanie duchownych do podjęcia posługi misyjnej według papieża Grzegorza Wielkiego*, w: *Wybrane aspekty formacji chrześcijańskiej*, red. D. Kiełb – M. Powęska, Rzeszów: Bonus Liber, 2022, s. 69-84.

Pawlak A., *Wymiar pedagogiczny „Dialogów” Grzegorza Wielkiego*, w: *Wybrane aspekty formacji chrześcijańskiej*, red. D. Kiełb – M. Powęska, Rzeszów: Bonus Liber, 2022, s. 47-67.

Wygralak P., *Głosiciel i słuchacz Bożego słowa w kaznodziejskim nauczaniu Grzegorza Wielkiego*, „*Poznańskie Studia Teologiczne*” 42 (2022) s. 7-17.

Grzegorz z Nazjanzu

Widok N., *Czy strach i lęk są gwarancją skutecznej władzy? Interpretacja „Mowy 17” Grzegorza z Nazjanzu*, w: *Zdrowie wartością absolutną? Odpowiedź Tradycji Kościoła*, red. P. Wygralak, *Teologia Patrystyczna* 19, Poznań: Wydział Teologiczny UAM, 2021, s. 137-151.

Grzegorz z Nyssy

Kowalski A., *Koncepcja osoby u św. Grzegorza z Nyssy. Prozopologia w „Contra Eunomium”*, Pelplin: Bernardinum, 2022.

Hieronim ze Strydonu

Hieronim ze Strydonu, *Żywoty mnichów Pawła, Hilariona, Malchusa (Vita S. Pauli, CPL 617; Vita S. Hilarionis, CPL 618; Vita Malchi, CPL 619)*, tł. i opr. B. Degórski, ŻrMon 10. Starożytność 10, Kraków: Tyniec, 2022 (wyd. 2, niezmiennione).

Degórski B., *Św. Hieronim w „Declarationes constitutionum” o. Grzegorza Gyöngyösięo*, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 15/1 (2022) s. 27-70.

Degórski B., *La difesa del culto dei santi e delle loro reliquie nell’ „Adversus Vigilantium” di san Girolamo*, „Teresianum” 73/1 (2022) s. 329-346.

Degórski B., *Prefazione*, w: A. Filić, *Sant’Ilarione, „nudo e armato in Cristo”*. *Concordanze bibliche della „Vita S. Hilarionis” di san Girolamo*, Monographia 5, Zagreb: Università di Zagabria, Facoltà di Teologia Cattolica, 2022, s. 9-11.

Jóźwiak M., *The Song of Deborah as Interpreted by Pseudo-Jerome*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 141-154.

Jóźwiak M., *„Pieśni o Słudze Pańskim” w interpretacji św. Hieronima ze Strydonu*, Rzeszów: Bonus Liber, 2022.

Kołosowski T., *Wpływ medycyny antycznej na postrzeganie zdrowia i choroby przez św. Hieronima w świetle jego wybranych pism*, „Seminare” 43/3 (2022) s. 165-178.

Misiarczyk L., *The Resurrection of Jesus in Jerome’s Commentary on Matthew*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 119-128.

Morta K., *Biblical Tannin/Tannin in St. Jerome’s Translation and Interpretation*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 129-140.

Pseudo-Hieronim

Jóźwiak M., *The Song of Deborah as Interpreted by Pseudo-Jerome*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, Studia Patristica 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 141-154.

Herchenefreda

Herchenefreda, *Trzy listy do syna Dezyderego (Herchenefredae epistulae tres; MGH, SS rer. Merov. 4, s. 569-570; CCSL 117, s. 353-356)*, tł. M. Chudzikowska-Wołoszyn, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 507-520.

Hilary z Poitiers

Degórski B., *Prefazione*, w: A. Filić, *Sant’Ilarione, „nudo e armato in Cristo”*. *Concordanze bibliche della „Vita S. Hilarionis” di san Girolamo*, Monographia 5, Zagreb: Università di Zagabria, Facoltà di Teologia Cattolica, 2022, s. 9-11.

Ignacy Antiocheński

Baron A., *O „ukrzyżowanym erosie” Ignacego Antiocheńskiego w monografii naukowej Krzysztofa Abucewicza*, „Polonia Sacra” 26/1 (2022) s. 215-236.
Filipowicz D., *Modlitwa w pismach Ignacego z Antiochii*, „Ateneum Kapłańskie” 178/3 (2022) s. 537-550.
Widok N., *Ku jedności kościelnej. Studia nad Ignacym Antiocheńskim w 1900. rocznicę śmierci*, Opolska Biblioteka Teologiczna 178, Opole: UO – Wydział Teologiczny, 2021.

Ildefons z Toledo

Ildefons z Toledo, *O dziewictwie Świętej Maryi (De virginitate Sanctae Mariae, CPL 1247). Droga przez pustynię (De itinere deserti, CPL 1249)*, tł. A. Strzelecka, wstęp P. Wygralak, POK 34, Poznań: Pallotinum – UAM Wydział Teologiczny, 2022.

Izaak z Niniwy

Izaak z Niniwy, *Mowy. Zbiór pierwszy*, tł. i opr. M.J. Janecki, PSP 79, Warszawa: Wyd. UKSW, 2022.

Izydor z Sewilli

Izydor z Sewilli, *O dniach, nocy i tygodniu (Etymologiae, V, 30-32: De diebus, de nocte, de hebdomada; CPL 1186)*, tł. E. Kaczyńska, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 473-506.
Krynicka T., *Isidore of Seville’s Treatise „De Ortu et Obitu Patrum”*. *Biblical Salvation History ‘in a Short Tale’*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, *Studia Patristica* 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 195-204.

- Krynicka T., *Izydora z Sewilli „De ortu et obitu patrum”: studium źródeł traktatu, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 285-316.*
- Ledzińska A., *Sanctus – definicje wobec tekstowego znaczenia słowa w pismach św. Izydora z Sewilli, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 317-342.*
- Zalewski B., *Historyczne znaczenie definicji „Ius gentium” św. Izydora z Sewilli, „Zeszyty Prawnicze UKSW” 22/3 (2022) s. 7-35.*

Jan Chryzostom

- Jan Chryzostom, *Homilie do Listu św. Pawła do Filipian (In epistulam ad Philippenses argumentum et homiliae I-15; CPG 4432)*, tł. A. Paciorek, Biblia Ojców 6, Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2022.
- Jan Chryzostom, *O Dawidzie i Saulu. Homilia trzecia (De Davide et Saule. Homilia tertia; CPG 4412)*, tł. Ł. Libowski – P. Wilk, „Vox Patrum” 81 (2022) s. 159-192.
- Jan Chryzostom/Teodor Dafnopata, *O chorobach i lekarzach (Περὶ ἀρρώστιας καὶ ἰατρῶν; PG 63, 651-656; CPG 4684, 13)*, tł. J. Iluk, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 459-472.
- Kieling M., *Nauczanie Jana Chryzostoma o charyzmatkach na podstawie „Homilii do Pierwszego Listu św. Pawła do Koryntian”, „Biblica et Patristica Thoruniensia” 15/3 (2022) s. 9-24.*
- Konieczko M. – Uciecha A., *The Basis of John Chrysostom’s Teaching on Widowhood (Źródła nauczania Jana Chryzostoma o wdowieństwie), „Vox Patrum” 83 (2022) s. 67-86.*
- Szczur P., *Anger in Homiletic Teaching of Saint John Chrysostom. The Analysis of Homilies on Matthew (Gniew w nauczaniu homiletycznym św. Jana Chryzostoma. Analiza Homilii na Ewangelię według św. Mateusza), „Vox Patrum” 82 (2022) s. 185-220.*
- Szczur P., *Obraz idealnego biskupa w świetle Chryzostomowych panegiryków ku czci biskupów Antiochii, w: Patrimonium Ecclesiae Christi tradere. Księga pamiątkowa dedykowana księdzu biskupowi Janowi Kopcowi z okazji 75-lecia urodzin, 50-lecia prezbiteratu, 30-lecia sakry biskupiej i 40-lecia pracy naukowej, t. 2: Gratulantes, red. P. Górecki – J. Pyka, Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego UO, 2022, s. 791-812.*

Jan Damasceński

- Jan Damasceński, *Mowy w obronie obrazów (Orationes de imaginibus tres; CPG 8045)*, tł. M. Dylewska – J. Naumowicz, opr. J. Naumowicz, Biblioteka Bizantyńska 1, Warszawa: Neriton – Wyd. Naukowe UKSW, 2022.

Jordanes

Jordanes, *O calości dziejów albo o pochodzeniu i czynach narodu rzymskiego (De summa temporum vel origine actibusque gentis Romanorum; CPL 912); O pochodzeniu i czynach Gotów (De origine actibusque Getarum; CPL 913)*, tł. i kom. B.J. Kołoczek, Kraków: Towarzystwo Wyd. „Historia Iagellonica”, 2022.

Józef Flawiusz

Wyrzykowski M., *Reinterpretacja okoliczności zwiadu w Kanaanie (Lb 13-14) w tekstach Filona z Aleksandrii (Mos. 1,220-236) i Józefa Flawiusza (Ant 3,300-316)*, „Warszawskie Studia Teologiczne” 35/2 (2022) s. 160-173.

Justyn Męczennik

Bennet R., *Batalia o Biblię. O wysiłkach Justyna Męczennika na rzecz utrzymania Starego Testamentu w kanonie Biblii chrześcijańskiej*, tł. M. Horyza, Podręczniki biblijne 4, Warszawa: Vocatio, 2022.

Misiarczyk L., *Influence of the Septuagint on the Typological Interpretation of Joshua and His Deeds in Justin Martyr's „Dialogue with Trypho, the Jew”*, „Verbum Vitae” 39/3 (2021) s. 941-958.

Kasjodor

Kasjodor, *Pisma wybrane (Studia o Kasjodorze) [Krótkie wyjaśnienia do Apokalipsy (Complexiones in Epistulas Apostolorum, Actuum Apostolorum et Apocalypsis Ioannis; CPL 903), O duszy (De anima; CPL 897), O muzyce (Institutiones musicae; CPL 906), Sentencje (Variarum libri XII; CPL 896) – wybór]*, tł. D. Budzanowska-Weglen-da – K. Burczak – J. Januszewski – L. Dyka, opr. M. Starowieyski – M. Lohr, red. W. Stawiszyński, Biblioteka Europejska, Kęty: Wyd. Marek Derewiecki, 2022.

Laktancjusz

Laktancjusz, *Boskie pouczenia. Księgi I-III (Divinae institutiones; CPL 85)*, tł. i opr. Ł. Halida, Kraków: Instytut Języka Polskiego PAN, 2022.

Leon Wielki

Guerrero van der Meijden J., *Późnostarżytna apele o rozpoznanie godności ludzkiej: Bazyli z Cezarei Kapadockiej, Ambroży z Mediolanu, Leon Wielki, Anonim z Werony*, „Vox Patrum” 83 (2022) s. 141-162.

Maksym z Turynu

Maksym z Turynu, *Kazania (Sermones CXI; CPL 219a)*, tł. i opr. E. Buszewicz, PSP 80, Warszawa: Wyd. UKSW, 2022.

Marcelin Komes

Marcelin Komes, *Kronika (Chronicon; CPL 2270)*, tł. Sz. Wierzbicki, opr. M.L. Leszka, Byzantina Lodziensia 45, Łódź: Wyd. UŁ, 2022, s. 103-142 (tekst łac.), 143-210 (tł. pol.).

Leszka M.J. – Wierzbicki S., *Komes Marcellin, „vir clarissimus”*. *Historyk i jego dzieło*, Byzantina Lodziensia 45, Łódź: Wyd. UŁ, 2022.

Orozjusz

Suski R., *Minotaur i „Historia adversus paganos” Orozjusza*, „Saeculum Christianum” 29/1 (2022) s. 5-20.

Orygenes

Orygenes, *Homilie do Psalmów 36-38 (Homiliae de Psalmis, CPG 1428)*, tł. i opr. A. Tronina, Biblia Ojców 4, Częstochowa: Edycja św. Pawła, 2022.

Grzywaczewski J., *Christ as the Persona Speaking according to Origen's First Homily on Psalm 15(16) (Christus jako „osoba mówiąca” w Pierwszej Homilii Orygenes do Psalmu 15(16))*, „Collectanea Theologica” 92/2 (2022) s. 65-86.

Nieścior L., *Integral Communication with Listeners in Origen's Four Homilies on Psalm 76(77) (Integralna komunikacja ze słuchaczami w czterech homiliach Orygenes do Psalmu 76(77))*, „Collectanea Theologica” 92/2 (2022) s. 87-106.

Szram M., *Rola duszy rozumnej w antropologii duchowej Orygenes*, „Verbum Vitae” 40/3 (2022) s. 691-713.

Palladiusz

Palladiusz, *Opowiadania dla Lausosa (Historia Lausiaca)*, tł. S. Kalinkowski, opr. M. Starowieyski, ŹrMon 12. Starożytność 12, Kraków: Tyniec, 2022 (wyd. 2, niezmienione).

Paulin z Noli

Paulin z Noli, *Listy 1-2 (tłumaczenie, komentarz, przypisy)*, tł. M. Wojcieszak, w: *Religia i władza w późnym antyku i we wczesnym średniowieczu*, red. I. Milewski – M. Wojcieszak, *Christianitas antiqua* 9, Gdańsk: Wyd. UG, 2021, 79-96.

Wysocki M., *The Symbolism of Biblical Birds in the Letters of Paulinus of Nola*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, *Studia Patristica* 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 165-174.

Wysocki M., „*Shall I show joy or sorrow?*” (*Poem 31*). *Pain of loss – a study of Paulinus of Nola’s works* („*Mam okazywać radość czy smutek?*” (*Pieśń 31*). *Ból utraty – studium twórczości Paulina z Noli*), „*Vox Patrum*” 82 (2022) s. 221-236.

Raban Maur

Raban Maur, *Homilie Rabana Maura na niedzielę, dni nabożeństw błagalnych oraz o świętych (wybór) (Homiliae de festis praecipuis, item de virtutibus, IX-XIII, XIX-XX, XXVII, XXXI, XLI)*, tł. M. Łukaszczyk, „*Vox Patrum*” 81 (2022) s. 193-232.

Sergiusz Stylita

Żelazny J.W., *Oriental Exegesis Based on the Example of the Argumentation Used in „The Disputation of Sergius the Stylite Against a Jew”*, w: *The Bible in the Patristic Period*, red. M. Szram – M. Wysocki, *Studia Patristica* 103, Leuven: Peeters, 2021, s. 205-209.

Symeon Nowy Teolog

Symeon Nowy Teolog, *Modlitwa mistyczna*, tł. W. Szymona, opr. Ł. Leonkiewicz, BOK 38, Kraków: Wydawnictwo M, 2022.

Teodoret z Cyru

- Bartosik B., *Teoria i praktyka. Teologia darów duchowych w komentarzach Teodoreta z Cyru do listów Pawłowych i w „Dziejach miłości Bożej”*, Horyzonty dogmatu 25, Kraków: Scriptorum, 2022.
- Piechocka-Kłós M., *Teodoret z Cyru wobec kultu pogańskiego w świetle dzieła „Leczenie chorób hellenizmu”*, „Studia Nauk Teologicznych PAN” 17 (2022) s. 255-270.

12. Recenzje, omówienia

- Budzanowska-Weglenda D.Ł. (rec.), Karol Piotr Kulpa, *Tyconius' Theological Reception of 2 Thessalonians 2:3-12*, History of Biblical Exegesis 4, Mohr Siebeck, Tübingen, 2022, ss. XIX + 319 – „Vox Patrum” 83 (2022) s. 185-190.
- Czyżewski B.S. (rec.), Mariusz Szram, *Wokół osoby i myśli Orygenesesa*, Wyd. KUL, Lublin: 2021 – „Verbum Vitae” 40/1 (2022) s. 301-302.
- Eckmann A. (rec.), Amalariusz z Metz, *Dzieła*, t. 1: *Święte obrzędy Kościoła*, tł. zbiorowy, red. T. Gacia, TN KUL, Lublin 2016, ss. 498 – „Vox Patrum” 81 (2022) s. 283-285.
- Eckmann A. (rec.), Amalariusz z Metz, *Dzieła*, t. 2: *Porządek antyfonarza, Inne pisma o świętych obrzędach, Reguły życia duchownych i mniszek*, przekł. zbiorowy, red. T. Gacia, Lublin: TN KUL, 2017, ss. 465 – „Vox Patrum” 81 (2022) s. 285-286.
- Eckmann A. (rec.), Wenancjusz Fortunat, *Poezje. Wybór*, tł i opr. T. Gacia, TN KUL, Lublin 2018, ss. 289 – „Vox Patrum” 81 (2022) s. 287-289.
- Eckmann A. (rec.), Anne Bernet, *Monika Matka Św. Augustyna*, tł. P. Borkowski, Wyd. eSPe, Kraków 2020, ss. 163 – „Vox Patrum” 82 (2022) s. 333-338.
- Eckmann A. (rec.), Bp Jan Śrutwa, *Kościół w epoce Wędrówek Ludów*, t. 1: *Kościół w szczytowej fazie wędrówek ludów*, TN KUL, Lublin 2021, ss. 399 + mapa – „Vox Patrum” 82 (2022) s. 338-340.
- Eckmann A. (rec.), Jarosław R. Marczewski, Tadeusz Gacia, Agnieszka Strycharczuk, *Maioris ad limina templi... Poezja epigrafiiczna epoki karolińskiej. Badania i przekłady*, TN KUL, Lublin 2021, ss. 464 – „Vox Patrum” 82 (2022) s. 341-344.
- Faszczka M.N., *Izydor z Sewilli o prawie wojskowym (Etym., 5,7,1-2). Kilka uwag na temat polskiego przekładu części prawnej „Etymologii” (Izydor z Sewilli, „O prawach”, opr. Antoni Dębiński, Maciej Jońca, Wyd. KUL, Lublin 2021, 157 s.)* – „Zeszyty Prawnicze UKSW” 22/2 (2022) s. 281-287.
- Leszka M.J. (rec.), *Święte wizerunki w przekazie Dobrej Nowiny*, red. Norbert Widok, Opolska Biblioteka Teologiczna 161, Opole: Redakcja Wydawnictw Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego, 2017, ss. 238 – „Christianitas Antiqua” 9 (2021) s. 125-127.

- Pochwat J. (rec.), Cyryl Aleksandryjski, *Komentarz do Pierwszego Listu św. Pawła do Koryntian*, tł i opr. Konrad F. Zawadzki, Edycja św. Pawła, Częstochowa 2022, ss. 261 – „Vox Patrum” 83 (2022) s. 181-184.
- Szopa A. (rec.), *Imperial Panegyric from Diocletian to Honorius*, red. A. Omissi, A.J. Ross, Translated Texts for Historians. Contexts 3, Liverpool University Press, Liverpool 2020, ss. 296 + XI – „Vox Patrum” 81 (2022) s. 289-295.
- Wilk P. (rec.), Henryk Pietras, *Ortodoksja i herezja*, WAM, Kraków 2022, ss. 223 – „Vox Patrum” 82 (2022) s. 344-346.
- Winiarczyk M. (rec.), Wolfgang Speyer, *Aus dem Erbe von Antike und Christentum. Jahrbuch für Antike und Christentum*, Ergänzungsband 40, Aschendorff Verlag, Münster 2019, ss. XIII + 363 – „Vox Patrum” 83 (2022) s. 523-544.
- Zarzechny R. (rec.), Michał Maciej Konieczko, *Znaczenie małżeńskiej jedności w nauczaniu św. Jana Chryzostoma o wdowieństwie na podstawie „Oracji do młodej wdowy”*, *Studia Antiquitatis Christianae. Series Nova* 24 – „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 54/2 (2021) s. 252-255.

13. Sprawozdania

- Kamczyk W., *Mariologia Ojców Kościoła (Sprawozdanie ze spotkania Sekcji Patrystycznej przy Komisji ds. Nauki Katolickiej Konferencji Episkopatu Polski, Olsztyn, 20-22 września 2021 r.)* – „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 54/2 (2021) s. 256-259.
- Kochanek P., *Posiedzenia Komisji Bizantynologicznej Polskiego Towarzystwa Historycznego (KB PTH) w roku akademickim, 2021/2022* – „Vox Patrum” 84 (2022) s. 198-201.
- Wilk P., *Posiedzenia naukowe Komisji Badań nad Antykiem Chrześcijańskim KUL w latach 2017-2022* – „Vox Patrum” 84 (2022) s. 193-198.
- Wysocki M., *Pamięć. Sposoby i cel pamiętania w chrześcijaństwie antycznym (XLVIII Spotkanie Badaczy Antyku Chrześcijańskiego, Instytut Patrystyczny Augustynianum, Rzym, 5-7.05.2022)* – „Vox Patrum” 84 (2022) s. 202-206.
- Wysocki M., *Doroczna Konferencja Północnoamerykańskiego Towarzystwa Patrystycznego (NAPS) (Chicago, USA, 26-28.05.2022)* – „Vox Patrum” 84 (2022) s. 206-208.

14. Wybrane publikacje z zakresu kultury klasycznej

14.1. Przekłady

- Dares Frygijczyk, *Historia upadku Troi (De excidio Troiae historia)*, tł. i opr. L. Mroczewicz – J. Hendzel, Fontes Historiae Antiquae 52, Poznań: Wyd. Naukowe UAM, 2022 (wydanie dwujęzyczne).
- Gajusz Pliniusz Sekundus, *Historia naturalna*, t. 3: *Botanika, Rolnictwo, Ogrodnictwo (Księgi XII-XIX)*, tł. i opr. I. Mikołajczyk, Toruń: Wyd. Naukowe UMK, 2022.
- Galen z Pergamonu, *O porządku moich własnych ksiąg dla Eugenianosa (De ordine librorum suorum ad Eugeniandum, Περὶ τῆς τάξεως τῶν ἰδίων βιβλίων πρὸς Εὐγενιανόν)*, tł. Ł. Karczewski – J. Krajewska, „Vox Patrum” 82 (2022) s. 265-294.
- Gaudencjusz, *Wprowadzenie do harmoniki (Harmonica introductio)*, tł. i opr. L. Dyka, Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego – Instytut Teologiczno-Pastoralny im. Św. Józefa Sebastiana Pelczara w Rzeszowie, 2022 (wydanie dwujęzyczne).
- Homer, *Iliada*, tł. opr. R.R. Chodkowski, Lublin: TN KUL, 2022.
- Klaudiusz Mamertinus, *Podziękowanie dla cesarza Juliana za konsulatus*, tł. i opr. A. Pałkowska-Bouallegui, Fontes Historiae Antiquae, Poznań: Wyd. Naukowe UAM, 2022 (wydanie dwujęzyczne).
- Lucjusz Anneusz Seneka, *Herkules szalony*, tł. i opr. M. Stróżewski, Poznań: Wyd. Naukowe UAM, 2022.
- Maksymos z Tyru, *Konferencje filozoficzne*, tł. i opr. M. Szarmach, Toruń: Wyd. Naukowe UMK, 2022.
- Marek Tulliusz Cynceron, *Księgi o przyjaźni*, tł. B. Budny, opr. W. Ryzek, Kraków: Homini, 2022.
- Muzajos, *Opowieść o Hero i Leandrze*, tł. i opr. W. Appel, Toruń: Wyd. Naukowe UMK, 2022 (wydanie dwujęzyczne).
- Nikander z Kolofonu, *Środki przeciw jadom; Odtrutki*, tł. i opr. E. Zybert, Bibliotheca Curiosa 46, Wrocław: Oficyna Wyd. Atut, 2022.
- Owidiusz, *Heroidy. Listy mitycznych kochanków*, tł. i opr. M. Miazek-Męczyńska – E. Wesołowska, Kraków: Universitas, 2022.
- Palafatos, *Opowieści niewiarygodne*, tł. i opr. A. Kotlińska-Toma, Bibliotheca Curiosa 44, Wrocław: Oficyna Wyd. Atut, 2022.
- Syliusz Italikus, *Epopeja o wojnie punickiej*, t. 2: *ks. X-XVII*, tł. i opr. S. Śnieżewski – W. Kowalski – M. Nowakowski, Źródła Historyczne, Kraków: Towarzystwo Wyd. „Historia Iagellonica”, 2022.

14.2. Opracowania

- Andryszczak P., *Myśl polityczna starożytnej Grecji i Rzymu*, Kraków: Scriptum, 2022.
- Grzybowski J.P., *Państwo tańczące. Mitologiczne źródła Platona nauki o tańcu*, Kraków: Scriptum, 2022.
- Otto W.F., *Bogowie Grecji. Obraz boskości w zwierciadle greckiego ducha*, Warszawa: PIW, 2022 (wznowienie).
- Stachura M., *The Distant Origins of „Fat Shaming” or why the People of Antiquity did not Ridicule Fat Women*, „Studia Ceranea” 12 (2022) s. 181-213.
- Wypustek A., *Grecko-rzymskie zaklęcia miłosne na tabliczkach, papirusach i amuletach*, Parnassus 14, Warszawa: Wyd. Naukowe Sub Lupa, 2021.